

BEFOLKNINGEN ØNSKER MERE ÅBENHED OG GENNEMSIGTIGHED I FOLKESKOLEN

Der er bred opbakning til at offentliggøre skolernes karaktergennemsnit ved 9. klasses afgangsprøve, som CEPOS gjorde det for 9. klasses afgangsprøve i 2004, og som CEPOS endnu engang har gjort for karaktergennemsnittet i 2005. Et flertal blandt forældre til skolesøgende børn på 56 pct. er tilhængere af, at man bør kunne sammenligne skolernes karaktergennemsnit ved 9. klasses afgangsprøve. Det viser en meningsmåling udført af analyseinstituttet CATINÉT for tænketanken CEPOS. Meningsmålingen viser endvidere, at 58 pct. af danskerne vil have resultaterne fra de nye nationale tests i folkeskolen offentliggjort. Blandt forældre med børn i skolealderen ønsker 72 pct., at kommunerne informerer om, hvordan den enkelte skole klarer sig i de nationale tests. Dermed er danskerne uenige med et folketingsflertal, som i september besluttede, at resultaterne fra de nationale tests ikke skulle offentliggøres. Undersøgelsen viser endvidere, at mange forældre føler sig dårligt informeret om kvaliteten af undervisningen. CEPOS mener, at hvis børn og forældre fuldt ud skal kunne udnytte det frie valg på skoleområdet, bør man kunne sammenligne skolerne på en lang række parametre, heriblandt karakterer.

Den 23. september 2005 indgik regeringen forlig med Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti om ændring af folkeskolen¹. Det blev blandt andet besluttet, at der skal indføres nationale test i udvalgte fag på bestemte klassetrin. I løbet af ni års skolegang testes eleverne i alt 10 gange. Forligspartierne besluttede endvidere, at testresultaterne skulle være fortrolige².

I praksis betyder forliget, at den enkelte elev og vedkommendes forældre bliver informeret om egne resultater, men det bliver ikke muligt at sammenligne den enkelte skoles resultater med resultaterne på andre skoler i kommunen eller på landsplan.

En ny meningsmåling udført af analyseinstituttet CATINÉT for tænketanken CEPOS viser, at forligspartierne dermed ikke lever op til befolkningens og forældrenes ønsker om åbenhed og gennemsigtighed i folkeskolen.

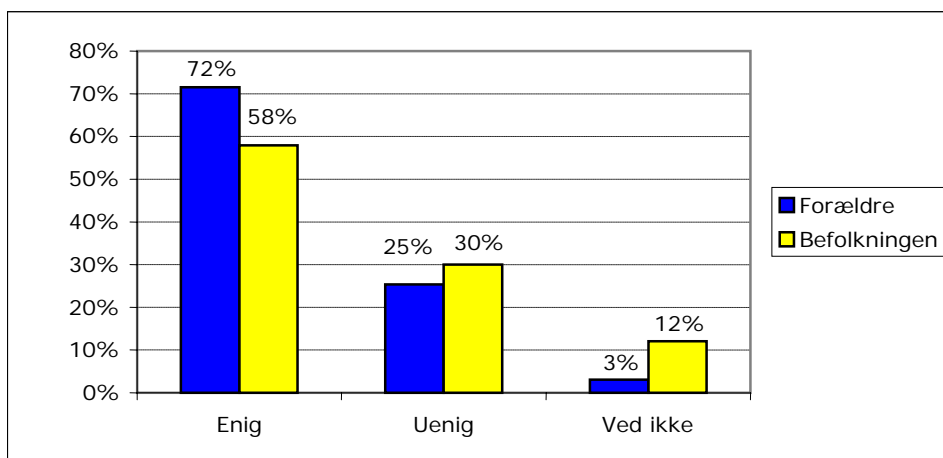
Et stort flertal af de adspurgte ønsker således, at kommunerne informerer om, hvordan den enkelte skole klarer sig i de nationale tests.

Som det fremgår af figur 1 på næste side, ønsker 58 pct. af de adspurgte testresultaterne offentliggjort, mens 30 pct. er imod. Med andre ord er to tredjedele (66 pct.) af dem, der har holdning til spørgsmålet, tilhængere af offentliggørelse. Blandt forældre med børn i skolealderen mener hele 72 pct., at resultaterne bør offentliggøres.

¹ Ved lovændringen vil der ifølge aftaleteksten ske en præcisering af, "at den løbende evaluering i folkeskolen skal inddrage de bindende trin- og slutmål for fagene, når vurderingen af den enkelte elevs udbytte af undervisningen foretages. Den løbende evaluering er en integreret del af undervisningen og skal fortsat omfatte alle aspekter af elevens udvikling. Der indføres obligatoriske test i udvalgte fag på bestemte klassetrin (i dansk med fokus på læsning i 2., 4., 6. og 8. klasse, matematik i 3. og 6. klasse, engelsk i 7. klasse samt fysik/kemi, geografi og biologi i 8. klasse). Testene skal anvendes som led i skolens løbende evaluering af den enkelte elev".

² Ifølge aftaleteksten er oplysninger om testopgaver og testresultater "fortrolige og må ikke offentliggøres. Uberettiget videregivelse eller udnyttelse af oplysninger om testresultater kan straffes i medfør af straffelovens regler om tavshedspligt".

Figur 1. Kommunerne bør informere om, hvordan skolerne klarer sig i de nationale tests.

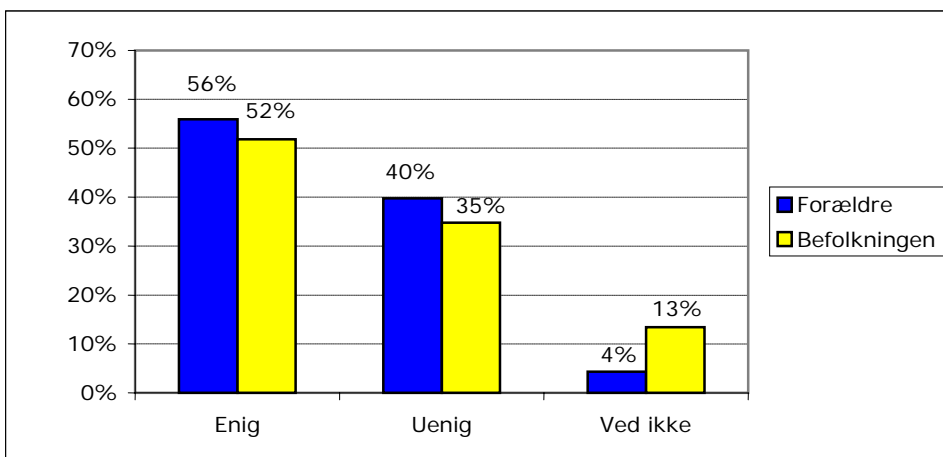

Anm.: Det fulde spørgsmål lyder: Folketinget har for nylig besluttet, at der skal gennemføres en række nationale tests af skolebørns kundskaber i løbet af deres skolegang. Hvor enig er du i udsagnet: "Kommunerne bør informere om, hvordan den enkelte skole klarer sig i disse tests"

Blandt forældre til skolesøgende børn mener 56 pct., at man bør kunne sammenligne skolernes karaktergennemsnit ved 9. klasses afgangsprøve (se figur 2). Kun 40 pct. er imod.

Figur 2. Man bør kunne sammenligne de enkelte skolers gennemsnitskarakterer

Anm.: Det fulde spørgsmål lyder: Hvor enig er du i udsagnet: "Man bør kunne sammenligne de enkelte skolers gennemsnitskarakterer for 9. klasses afgangsprøve"

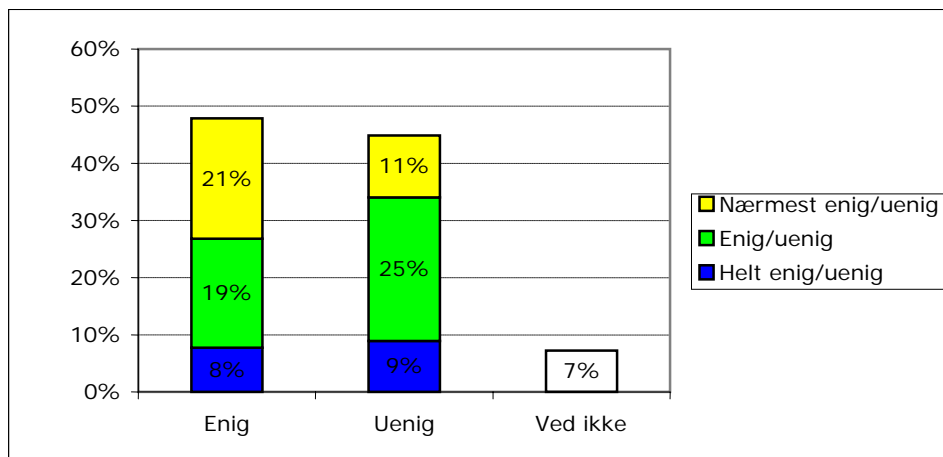
Dermed støtter et flertal af såvel forældre som befolkning CEPOS' hjemmeside www.karakter.dk, der blev lanceret i august 2005. Her kan forældre og andre interesserede sammenligne alle skoler i deres kommune ud fra karaktergennemsnittet ved 9. klasses afgangsprøve. Endvidere kan man se, hvordan den enkelte kommune ligger placeret i sammenligning med alle landets øvrige kommuner. Hjemmesiden er opdateret med karaktererne fra 2005.

Behov for bedre information til forældre

Næsten halvdelen (45 pct.) af de adspurgte forældre med børn i skolealderen synes ikke, at kommunen informerer tilstrækkeligt om kvaliteten af undervisningen på de enkelte skoler i kommunen (se figur 3)

Figur 3. Min kommune informerer tilstrækkeligt om kvaliteten af undervisningen på de enkelte skoler.

Svar fra forældre, der har børn i skolealderen

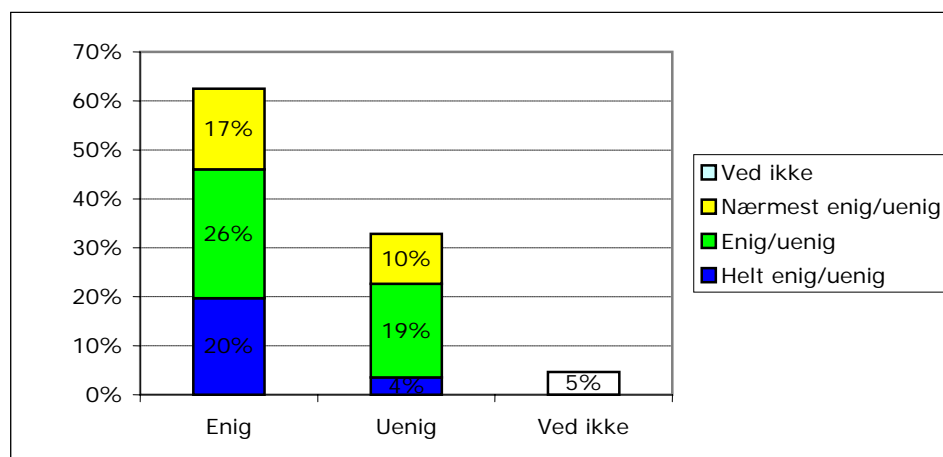
Anm.: Det fulde spørgsmål lyder: Hvor enig er du i udsagnet: "Min kommune informerer tilstrækkeligt om kvaliteten af undervisningen på de enkelte skoler"

En tredjedel af forældrene med børn i skolealderen føler sig ikke tilstrækkeligt informeret til, at de kan vurdere kvaliteten af undervisningen på deres barns skole (se figur 4).

Figur 4. Jeg får tilstrækkelig information til, at jeg kan vurdere kvaliteten af undervisningen på mit barns skole.

Svar fra forældre, der har børn i skolealderen

Anm.: Det fulde spørgsmål lyder: Hvor enig er du i udsagnet: "Jeg får tilstrækkelig information til, at jeg kan vurdere kvaliteten af undervisningen på mit barns/mine børns skole"

Anbefaling: Offentliggør de nationale tests

Det er godt, at forældre, borgere og lokalpolitikere de senere år har haft mulighed for at sammenligne resultaterne ved afgangsprøven. Men det bør også være muligt at sammenligne resultaterne ved de nationale tests i løbet af skoleforløbet. Har man et barn, der skal begynde i børnehaveklassen, er testresultaterne fra læsetesten i 2. klasse mere relevante end resultaterne fra afgangsprøven i 9. klasse.

Hvis børn og deres forældre fuldt ud skal kunne udnytte det frie valg på skoleområdet, bør de have let adgang til sammenlignelig information om resultaterne på den enkelte skole.

Anbefaling: Landsdækkende standard for nøgletal for folkeskolen

Karakterer er vigtige men fortæller ikke alt. Derfor bør der frembringes anden sammenlignelig information om de enkelte skoler. CEPOS har tidligere efterlyst³ en klar landsdækkende standard for udarbejdelse af nøgletal, der skal udarbejdes og offentliggøres, således at børn og deres forældre let kan sammenligne skolerne både indenfor og på tværs af kommuner.

CEPOS har opstillet følgende ideer, som man eksempelvis kunne inddrage:

- Pædagogiske mål og metoder
- Skolens hidtidige evne til at leve op til egne mål
- Klassestørrelse
- Dumpeprocenter (i eksempelvis dansk, matematik og et fremmedsprog)
- Elevers og læreres fraværsprocenter
- Andelen af timer, hvor lærere har det pågældende fag som liniefag.
- Hvor stor en andel af skolens tidligere elever er i gang med / har gennemført en kompetencegivende uddannelse

Uden adgang til sådanne relevante og sammenlignelige oplysninger har forældre til skolesøgende børn ikke fuld glæde af det frie skolevalg.

Bilag: Underopdeling af besvarelserne i figur 1 og 2

Tabel 1. Underopdeling af figur 1

	Forældre	Befolkningen
Helt enig	23%	22%
Enig	34%	25%
Nærmest enig	15%	10%
<i>Enige - samlet</i>	<i>72%</i>	<i>58%</i>
Nærmest uenig	6%	6%
Uenig	11%	12%
Helt uenig	8%	12%
<i>Uenige - samlet</i>	<i>25%</i>	<i>30%</i>
Ved ikke	3%	12%

³ Frit valg og gennemsigtighed i folkeskolen, Notat 14/08/05 – www.cepos.dk

Tabel 2. Underopdeling af figur 2

	Forældre	Befolkningen
Helt enig	18%	16%
Enig	28%	26%
Nærmest enig	10%	10%
<i>Enige - samlet</i>	<i>56%</i>	<i>52%</i>
Nærmest uenig	8%	7%
Uenig	21%	17%
Helt uenig	11%	12%
<i>Uenige - samlet</i>	<i>40%</i>	<i>35%</i>
Ved ikke	4%	13%